

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

A decorative graphic consisting of four triangles: a solid black triangle pointing up at the top center, a solid grey triangle pointing down at the top right, a solid grey triangle pointing up at the bottom left, and a solid grey triangle pointing up at the bottom right.

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXV
KONFERENCIJA**

Vilnius, 2023 m. gegužės 15–19 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

Mokslo komitetas:

Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė
Doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
Prof. dr. Vaiva Hendrixson
Doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Prof. dr. Nomedas Rima Valevičienė
Prof. dr. Eglė Preikšaitienė
Dr. Diana Bužinskienė
Prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
Doc. dr. Saulius Galgauskas
Prof. dr. Eugenijus Lesinskas
Doc. dr. Valdemaras Jotautas
Prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas

Dr. Ieva Stundienė
Prof. dr. Marius Miglinas
Doc. dr. Birutė Zablockienė
Inga Kisielienė
Prof. dr. Violeta Kvedarienė
Dr. Žymantas Jagelavičius
Prof. dr. (HP) Edvardas Danila
Doc. dr. Kristina Ryliškienė
Dr. Gunaras Terbetas
Prof. dr. Alvydas Navickas
Doc. dr. Rima Viliūnienė
Prof. dr. Sigita Lesinskienė

Doc. dr. Sigitas Ryliškis
Doc. dr. Vytautas Tutkus
Dr. Danutė Povilėnaitė
Doc. dr. Sigita Burokienė
Dr. Agnė Abraitienė
Prof. dr. Pranas Šerpytis
Prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
Prof. dr. Vilma Brukienė
Dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
Doc. dr. Marija Jakubauskienė

Organizacinis komitetas:

Martyna Sveikataitė
Rafal Sinkevič
Gintarė Zarembaitė
Alicija Krasavceva
Karina Mickevičiūtė
Jogailė Gudaitė
Emilis Gegeckas
Auksė Ramaškevičiūtė
Tautvydas Petkus
Kristina Marcinkevičiūtė
Melita Virpšaitė

Gabrielė Lissauskaitė
Rosita Reivytytė
Kamilė Čeponytė
Šarūnas Raudonis
Monika Rimdeikaitė
Inga Česnavičiūtė
Tadas Abartis
Rūta Bleifertaitė
Kristijonas Puteikis
Saulius Ročka
Paulius Montvila

Agnė Timofejevaitė
Augustė Lapinskaitė
Emilis Šostak
Gratas Šepetyš
Gediminas Gumbis
Erika Ališauskienė
Indrė Urbaitė
Miglė Vilniškytė
Urtė Smailytė
Gabriela Šimkonytė
Julija Bitautaitė

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2023

© Vilniaus universitetas, 2023

ORGANINIS KLIEDESINIS SUTRIKIMAS, SERGANT PARKINSONO LIGA. ATVEJO APRAŠYMAS IR LITERATŪROS APŽVALGA

Darbo autorė. Reda STANKEVIČIŪTĖ (V kursas).

Darbo vadovas. Lekt. Marius KARNICKAS, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Psichiatrijos klinika.

Ivadas. Organinis kliesesinis sutrikimas- sutrikimas, kai vyrauja nuolatiniai ar pasikartojantys kliesesiai. Jie gali būti kartu su haliucinacijomis. Gali būti ir kai kurių šizofrenijai būdingų simptomų, tokių kaip įmantrios haliucinacijos ar mąstymo sutrikimas. Ši kategorija apima įvairias būkles, kai sutrinka smegenų veikla dėl pirminės smegenų ligos, dėl sisteminės ligos, antriniu būdu pažeidžiančios smegenis, dėl egzogeninių toksinių medžiagų arba hormonų, dėl endokrininių sutrikimų ar kitos somatinės ligos (paimta iš TLK-10-AM).

Parkinsono liga – tai neurodegeneracinis sutrikimas, tipiška pasireiškiantis judėjimo sutrikimais: bradikinezija, ramybės tremoras, rigidiškumas ir laikysenos nestabilumas pažengusioje stadijoje.

Nepaisant to, kad Parkinsono liga dažniausiai manifestuoja judėjimo sutrikimo simptomais dėl dopaminerginių neuronų praradimo juodojoje medžiagoje, psichiatriniai reiškiniai tokie kaip depresija, panika, haliucinacijos, kliesesiai, apatija ir anhedonija, impulsyvus ir kompulsinis elgesys, bei pažinimo sutrikimai taip pat gali pasireikšti daugumai šia liga sergančių pacientų.

Apie 30 procentų pacientų gydymų dopaminergine terapija pasireiškia vaistų indukuota psichoze.

Darbo tikslas. Pristatyti klinikinį atvejį paciento, kuriam paskirtas Parkinsono ligos gydymas galimai pasunkino organinių kliesesių eigą. Įvertinti kokį gydymą skirti būtų parankiausia, kad nauda ligos gydymui viršytų žalą ir nepablogintų Parkinsono ligos simptomų.

Atvejo aprašymas. Pacientas 75 metų vyras. Nuo 2012 metų gydomas dėl Parkinsono ligos, gydymas koreguojamas VULSK neurologų. Gauna gydymą Rasagilinu 1 mg/d., Ropinioliu 16 mg/d., Amantadinu 400 mg/d., Levodopa/benserazidi standart 100/25 x 4 k.d.

Pirmą kartą į RVPL atvyko 2021 metais, pagalbą iškvietė artimieji. Iš objektyvios anamnezės: pacientas paskutinius 6 mėnesius pasidarė labai įtarus, įtarinėjo savo žmoną išdavyste, ją sekė, namie slapstė visus dokumentus, nuolat grasino iškviesiąs policiją. Paciento nuotaika buvo disforiška, emocijos labilios, greitai provokavosi pykčio reakcijos. Pagal TLK-10 pacientui buvo diagnozuotas F06.2 organinis kliesesinis [panašus į šizofreniją] sutrikimas. Paskirtas gydymas ligoninėje buvo Haloperidolis (lašais) 15 lašų/d., vėliau keistas Olanzapinu 10 mg/d., Diazepamas iki 10 mg/d. (3 d.), Parkinsono

ligos korekcijai – Amantadinas 400 mg/d., Levodopa/benserazidas 400/100 mg/d., Ropinolis 8 mg/d (7 d.) Kliesiems dezaktualizavusis, paskyrus Olanzapino 10 mg/d. buvo išrašytas į namus.

Maždaug po metų pacientui vėl paūmėjo kliesinė simptomatika – kaltino žmoną išdavyste, atsisakė gerti vaistus, grasino iškviešti policiją. Buvo pakartotinai hospitalizuotas į RVPL. Gydomo korekcijai buvo padidinta Olanzapino dozė iki 15mg/d. ir pridėta Lorazepamo 1mg.

Trečią kartą pacientas atvyko į RVPL dėl pablogėjusios psichinės būklės. Pats pacientas nurodė, jog pablogėjo tik miegas ir kamuoja nugaros skausmas. Objektiviais duomenimis iš paciento artimųjų: pavydo kliesiai (įsitikinęs, jog žmona neištikima, liepė jai atlikti neštumo testą, taip pat išsako matęs kaip žmona vartoja narkotikus). Paciento psichinė būklė: aplinkybiškas mąstymas, labilios emocijos, pabrėžtinai mandagus, nekritiškas, kliesiai ne vien prieš žmoną, bet ir prieš kaimynus „čigonus“, patekimo į liginę aplinkybės (kreipėsi į policiją, užsibarikadavo automobilyje). Po 4 savaičių gydymo liginėje kliesiai dezaktualizavosi, nebeturėjo įtakos paciento afektams ir elgesiui. Pacientas išrašytas ambulatoriniam gydymui, paskyrus Olanzapiną 7,5 mg/d., Diazepamą 5 mg/d., Parkinsono ligos gydymas nekoreguotas.

Išvados. Organinio kliesinio sutrikimo manifestacijai įtakos galėjo turėti tiek pati Parkinsono liga, tiek ir gydymas antiparkinsoniniais vaistais. Antipsichoziniai vaistai, sukeldami ekstrapiramidinius nepageidaujamus poveikius, taip pat gali daryti įtakos Parkinsono ligos paūmėjimui.

Todėl remiantis literatūra pirmiausia rekomenduojama mažinti antiparkinsoninių vaistų dozes (šiuo atveju buvo sumažinta Ropiniolio dozė iki 8 mg/d), jei psichozės simptomatika nesumažėja, rekomenduojama skirti atipinius antipsichotikus, siekiant išvengti nepageidaujamų ekstrapiramidinių simptomų (šiuo atveju paskirtas Olanzapinas). Taip pat literatūroje rekomenduojamas 5HT_{2a} receptorių antagonistas Primavanserinas (Lietuvoje šis vaistas neregistruotas). Rekomendacijose galima rasti Kvetiapiną, Klozapiną, Rivastigminą ir elektrokonvulsinę terapiją.

Raktažodžiai. Kliesesys; Parkinsono liga; psichozė; antiparkinsoniniai vaistai.